

Beslutande	Simon Posluk, haverisammanträdesordförande
Föredragande	Annika Wallengren, sektionen för flygtrafiktjänst
Övriga närvarande	Margareta Andersson, sektionen för helikopter, allmänflyg och fritidsbåtar
I ärendets handläggning har dessutom deltagit	Jan Jardmark, chef sektionen för flygtrafiktjänst
Ärendet	Beslut om återrapportering till SHK med anledning av rekommendation RL 2012:09 R1, R2 och R3 i SHK:s utredningsrapport RL 2012:09.
Beslut	<p>Med anledning av rekommendationerna i SHK:s utredningsrapport RL 2012:09 beslutas att Transportstyrelsen lämnar följande återrapportering till SHK.</p> <p>Med anledning av rekommendation RL 2012:09 R1 har Transportstyrelsen under 2012 utökat sina verksamhetskontroller mot alla helikopterföretag med mer än 100 %, där ca 90 % är annonserade och ca 10 % oannonserade. Verksamhetskontroller genomförs på basis av riskbedömning av företagets verksamhet och kultur över tiden. Se Transportstyrelsens skrivelse daterad 2012-08-02.</p> <p>SHK:s rekommendation RL 2012:09 R1 är därmed omhändertagen.</p> <p>Med anledning av rekommendation RL 2012:09 R2 beslutas att sektionen för flygtrafiktjänst får i uppdrag att verka för att berörda ledningscentraler ges möjlighet till delad lägesbild genom Transportstyrelsens medverkan i "Centralt forum för räddningstjänst" och i samverkansområdet "Skydd, utsättning och vård". I första hand koncentreras arbetet till att berörda räddningsenheter har förmåga till att använda ensade och säkra koordinatangivelser. Förmågan följs även upp vid verksamhetskontroller.</p> <p>Uppdraget ska återrapporteras hos haverisammanträdesordföranden senast den 31 december 2013.</p> <p>Med anledning av rekommendation RL 2012:09 R3 beslutas att sektionen för flygtrafiktjänst får i uppdrag att verka för att säkra kvaliteten för ledning av flygräddningsinsatser genom planerad översyn av TSFS 2010:111 under 2013 och genom regelbundna verksamhetskontroller av verksamheten vid flygräddningscentralen. SHK:s rekommendationer ingår i Transportstyrelsens verksamhetskontroller. Nästa verksamhetskontroll av</p>

flygräddningscentralen är inplanerad i juni 2013. Uppdraget ska återrapporteras hos haverisammanträdesordföranden senast den 31 december 2013.

SHK:s rekommendation RL 2012:09 R2 och RL 2012:09 R3 är därmed omhändertagna.

Någon certifikatåtgärd med anledning av händelsen är inte aktuell.

Skäl för beslutet Bakgrund

Ärendet (TSL 2010-5774) rör ett haveri med luftfartyget SE-JNZ av typen Robinsson R44 Raven II, 2008-11-06, Sulsjön i Åre kommun. Ärendet har utretts av SHK, utredningsrapport RL 2012:09 (SHK:s ärendenr L-26/08).

Haveriet inträffade efter att föraren tillsammans med en bisittare hade genomfört en rendrivning med helikopter, ca 30 km norr om Åre. Föraren beslutade sig därefter att flyga till Åre för övernattnings och han var då ensam ombord. Under dagen hade flygvädret i området försämrats och väderförhållningarna tvingade föraren att välja en annan flygväg mot Åre än den som hade planerats. Vädret var så begränsande för flygningen att föraren tvingades hovra sig fram på låg höjd och med låg fart för att inte förlora de visuella referenserna. Han upptäckte inte kraftledningen som korsade hans flygväg och helikoptern kom att kollidera med denna underifrån. Befälhavaren skadades allvarligt, luftfartyget totalhavererade.

Direkt efter händelsen larmade föraren SOS-centralen med sin mobiltelefon och 19 minuter senare hade flygräddningsledaren vid JRCC tillgång till den rätta geografiska positionen för haveriet. Trots detta fick den första räddningsenheten på plats den exakta positionen för haveriet efter 1 tim och 53 min och föraren kunde lokaliseras efter 2 tim och 8 min. Efter 4 tim och 19 min anlände den skadade föraren med ambulans till Östersund sjukhus.

SHK lämnar i utredningsrapporten tre rekommendationer till Transportstyrelsen.

Transportstyrelsen rekommenderas att:

- då flygföretag uppvisar brister i säkerheten tillämpa en skärpt tillsynsmetod som innebär en mer fullständig kontroll av att säkerhetskraven är uppfyllda (RL 2012:09 R1).
- i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, tillse att det införs hjälpmedel som innebär att berörda larm- och ledningscentraler och insatta enheter vid flygräddning ges möjlighet till informationsdelning som minst medger en gemensam aktuell lägesbild inklusive kartbild i realtid (jämför SHK:s slutrapport RL 2011:17 R1) (RL 2012:09 R2).

- tillse att Sjöfartsverket utvecklar metoderna för ledning vid flygräddningscentralen i avsikt att förbättra och säkra kvaliteten för ledning av flygräddningstjänst (jämför SHK:s slutrapport RL 2011:17 R2) (RL 2012:09 R3).

Vid protokollet

Margareta Andersson
Margareta Andersson

Simon Posluk
Justeras
Simon Posluk
Haverisammanträdesordförande